

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษโดยทั่วไป ตลอดจนสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา ตลอดจนหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างประชากร โดยวิธีแบ่งเป็นพวกตามประเภทของโรงเรียน คือ โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษา แล้วสุ่มโรงเรียนโดยวิธีสุ่มอย่างมีระบบให้ได้จำนวนโรงเรียนแต่ละประเภท จำนวน 20 โรงเรียนเท่า ๆ กัน และในกลุ่มโรงเรียนที่สุ่มได้ สุ่มครูภาษาอังกฤษมาเพียง 50% ของครูภาษาอังกฤษทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นครูภาษาอังกฤษโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา 196 คน โรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษา 98 คน โรงเรียนรัฐบาลระดับประถมศึกษา 28 คน และโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษา 45 คน รวมทั้งสิ้น 367 คน จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ เพื่อถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ และสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ส่วนคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า และข้อเสนอแนะ

ของผู้ตอบมีลักษณะ เป็นแบบปลายเปิด แบบสอบถามชุดนี้ได้ผ่านการทดลองใช้ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบก่อนที่จะนำไปใช้กับตัวอย่างประชากร ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ และสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบ เลือกตอบใช้วิธีหาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลที่ เป็นความคิด เห็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จากคำตอบของผู้ตอบสองกลุ่ม โดยใช้ค่าที (t-test) ส่วนข้อมูลที่ เป็นข้อเสนอแนะแบบปลายเปิด นำมาสรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยความคิดเห็นในค่านาง ๆ ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา สรุปได้ดังนี้คือ

1. เกี่ยวกับสถานภาพของครูภาษาอังกฤษ พบว่าครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาส่วนมากมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ในขณะที่ครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และไม่มีครูภาษาอังกฤษคนใดในทั้งสองระดับที่มีวุฒิสองปริญญาโท ครูภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยจะสอน 13-18 คาบในหนึ่งสัปดาห์ และดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำชั้นด้วย แต่ครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา นอกจากจะสอนภาษาอังกฤษแล้วยังต้องสอนวิชาอื่นด้วย โดยเฉพาะครูภาษาอังกฤษโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนคาบที่สอนมากกว่า 18 คาบ และสอนวิชาอื่นมากกว่า 1 วิชาขึ้นไป สำหรับประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ ครูภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยเคยสอนภาษาอังกฤษมาแล้ว 1-5 ปี และครูภาษาอังกฤษที่สอนมานานกว่า 10 ปี ได้แก่ ครูโรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษา ครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เคยผ่านการศึกษา และรับการอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาอังกฤษมาแล้ว เว้นแต่ครูภาษาอังกฤษโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาอังกฤษ แต่ไม่เคยเข้ารับการอบรม

2. เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สรุปผลได้ว่าโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาเริ่มสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เห็นว่าหลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป และไม่สามารถสอนตามหลักสูตรได้เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ครูจะประชุมกันในหมวดวิชาเป็นครั้งคราวเท่านั้น ครูเตรียมการสอนเป็นบทเรียน ในขณะที่สอนครูจะใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ โดยสอนแบบให้กฎเกณฑ์หลังจากที่นักเรียนเข้าใจแล้ว และเน้นทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ตามลำดับ เมื่อมีการฝึก ครูใช้วิธีฝึกหลาย ๆ แบบรวมกัน เช่น ฝึกทั้งห้อง ฝึกเป็นกลุ่ม และฝึกตัวต่อตัว โดยคณะเด็กทุกระดับความสามารถไว้ด้วยกัน ปัญหาสำคัญของครูโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาได้แก่ การขาดแคลนอุปกรณ์ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ครูเลือกใช้มากที่สุดได้แก่ บัตรคำ แผนภูมิ และรูปภาพ แต่ใช้เพียงน้อยครั้ง การจัดกิจกรรมจัดเป็นครั้งคราว และทำการวัดผลประเมินผลการเรียนของนักเรียนเมื่อจบแต่ละบทเรียน นอกจากนี้จำนวนนักเรียนในชั้นก็มีมากขึ้น ครูส่วนใหญ่เพิ่มพูนประสิทธิภาพให้ตนเอง โดยหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือและวิทยากรต่าง ๆ อยู่เสมอ เมื่อมีปัญหาในการสอน ครูมักแก้ปัญหาโดยการถามเพื่อนร่วมงาน

ส่วนโรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษา เริ่มสอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมต้น ครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เห็นว่าหลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป ครูไม่สามารถใช้หลักสูตรได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ และมีการจัดประชุมภายในหมวดวิชาเป็นครั้งคราวเช่นกัน ครูเตรียมการสอนเป็นรายสัปดาห์ ในขณะที่สอนจะใช้ภาษาอังกฤษเท่า ๆ กับภาษาไทย โดยสอนแบบให้กฎเกณฑ์หลังจากที่นักเรียนเข้าใจแล้ว และเน้นทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ตามลำดับ โดยคณะเด็กทุกระดับความสามารถไว้ด้วยกัน และใช้วิธีฝึกหลาย ๆ แบบรวมกัน เช่น ฝึกทั้งห้อง ฝึกเป็นกลุ่ม และฝึกตัวต่อตัว ปัญหาของครูโรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษาคือ ครูไม่มีเวลาพอที่จะเตรียมอุปกรณ์และจัดกิจกรรม ครูเลือกใช้อุปกรณ์ เช่น บัตรคำ แผนภูมิ และรูปภาพ ประกอบการเรียนการสอนแต่ใช้น้อยครั้ง ครูวัดและประเมินผลนักเรียนเมื่อจบแต่ละบทเรียน นอกจากนี้จำนวนนักเรียนในชั้นก็มีมากขึ้นเช่นกัน เมื่อมีปัญหา

ในการสอน ครูมักแก้ปัญหาด้วยการถามเพื่อนร่วมงาน และหาความรู้จากหนังสือ และ
วิทยากรต่าง ๆ

สำหรับโรงเรียนรัฐบาลระดับประถมศึกษา เริ่มสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้น
ประถมปลาย ครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เห็นว่า หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป มีครูบางส่วน
เท่านั้นที่มีปัญหาเรื่องหลักสูตร โดยไม่สามารถใช้หลักสูตรได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ครู
จัดประชุมภายในหมวดวิชาเป็นครั้งคราวเท่านั้น และเตรียมการสอนเป็นรายสัปดาห์ ขณะที่
สอนครูใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย โดยสอนแบบให้นักเรียนได้ฝึกปากเปล่า และเน้น
ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ตามลำดับ โดยละทิ้งทุกระดับความสามารถไว้ด้วยกัน และ
ใช้วิธีฝึกหลาย ๆ แบบรวมกัน เช่น ฝึกทั้งห้อง ฝึกเป็นกลุ่ม และฝึกตัวต่อตัว ปัญหา
ของครูโรงเรียนรัฐบาลระดับประถมศึกษา คือ ขาดแคลนอุปกรณ์ และไม่มีเวลาพอที่จะ
เตรียมอุปกรณ์ หรือจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้ อุปกรณ์ที่ครูเลือกใช้ ได้แก่
บัตรคำ แผนภูมิ และรูปภาพ แต่ใช้เพียงน้อยครั้ง ครูวัดและประเมินผลนักเรียนเมื่อจบ
แต่ละบทเรียน จำนวนนักเรียนในชั้นมีมากเกินไปเช่นกัน เมื่อครูมีปัญหาในการสอน ครูมัก
หาหนังสืออ่านและแก้ปัญหาเอง

ส่วนโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษา เริ่มสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับ
ประถมต้น ครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เห็นว่าหลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป แต่ครูส่วนใหญ่ไม่มี
ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ครูจะประชุมกันภายในหมวดวิชาเป็นครั้งคราว และเตรียม
การสอนเป็นรายสัปดาห์ ในขณะที่สอนครูจะใช้ภาษาอังกฤษเท่า ๆ กับภาษาไทย โดยสอน
แบบให้กฎเกณฑ์หลังจากที่นักเรียนเข้าใจแล้ว และเน้นทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ตามลำดับ
โดยการละทิ้งทุกระดับความสามารถไว้ด้วยกัน และใช้วิธีฝึกหลาย ๆ แบบรวมกัน คือ
ฝึกทั้งห้อง ฝึกเป็นกลุ่ม และฝึกตัวต่อตัว ปัญหาของครูโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษา
คือ ครูไม่มีเวลาพอที่จะเตรียมอุปกรณ์ และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้ อุปกรณ์
ที่ครูเลือกใช้ ได้แก่ บัตรคำ แผนภูมิ และรูปภาพ แต่ใช้เพียงน้อยครั้ง ครูวัดและประเมิน
ผลนักเรียนเมื่อจบแต่ละบทเรียน และครูมักแก้ปัญหาการสอนด้วยการถามเพื่อนร่วมงานมากที่สุด

3. ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา และ ประถมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า ครูทั้งสองระดับส่วนใหญ่มีความ คิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 ในข้อที่ว่า ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เห็นด้วยอย่างมาก ว่า "ภาษา ภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของเด็ก" ส่วนครูระดับประถมศึกษาโดยเฉลี่ย เห็นด้วยในเกณฑ์ปานกลาง และครูระดับมัธยมศึกษาเห็นด้วยในเกณฑ์มากกว่า "ครูควรมีสิทธิ์ ที่จะเลือกตำราหรือแบบเรียนได้เอง" แต่ครูระดับประถมศึกษาโดยเฉลี่ยเห็นด้วยในเกณฑ์ ปานกลาง นอกจากนี้ ครูระดับมัธยมศึกษาเห็นด้วยในเกณฑ์ปานกลางว่า "ในระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูควรเน้นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชามากกว่าทักษะการใช้ภาษา ภาษาอังกฤษ" แต่ครูระดับประถมศึกษาโดยเฉลี่ยเห็นด้วยในเกณฑ์น้อย

สำหรับความคิดเห็นของครูทั้งสองระดับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั้น มีดังนี้คือ ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดว่า "ภาษาอังกฤษ ยังเป็นวิชาที่จำเป็นต้องให้มีการเปิดสอนในประเทศไทย" แต่ครูระดับประถมศึกษาโดย เฉลี่ยเห็นด้วยในเกณฑ์มาก และครูระดับมัศึกษามีความคิดเห็นด้วยในเกณฑ์มากที่สุดว่า "ครูสอนภาษาอังกฤษจำเป็นต้องจบสาขาการสอนภาษาอังกฤษ" แต่ครูระดับประถมศึกษา โดยเฉลี่ยเห็นด้วยในเกณฑ์มาก นอกจากนี้ ครูระดับมัศึกษามีความคิดเห็นด้วยในเกณฑ์ ปานกลางว่า "การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยโดยเฉพาะในระดับประถม ศึกษา เป็นการสูญเปล่า" แต่ครูระดับประถมศึกษาโดยเฉลี่ยเห็นด้วยในเกณฑ์น้อย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยทำให้ทราบข้อเท็จจริงซึ่งควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้คือ

1. จากข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นว่า ครูภาษาอังกฤษ ทั้งสองระดับนี้มีจำนวนคาบสอนโดยเฉลี่ย 13-18 คาบ โดยเฉพาะครูโรงเรียนราษฎร์

ระดับประถมศึกษา มีจำนวนคาบสอนมากกว่า 18 คาบในหนึ่งสัปดาห์ ซึ่งนับว่ามากเกินไป เพราะไม่เพียงแต่จะสอนภาษาอังกฤษเท่านั้น ยังต้องเป็นอาจารย์ประจำชั้น ซึ่งมีภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบมาก และยิ่งกว่านั้น ครูบางคนยังต้องสอนหลายวิชา ย่อมทำให้ครูไม่สามารถอุทิศเวลาให้กับงานได้อย่างเต็มที่ สมรรถภาพในการทำงานของครูอาจจะลดลงได้ เช่น ครูต้องเตรียมการสอนเป็นบทเรียน เป็นรายสัปดาห์ หรืออาจไม่ได้เตรียมเลย เนื่องจากไม่มีเวลาพอ ดังที่ จอห์น คัมบลิว เรนเนอร์ และคณะ¹ ได้กล่าวว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอ ๆ ต่อเนื่องกันในโรงเรียนมักเกิดจากครู และวิธีสอนที่ง่ายที่สุดที่ครูมักทำ ก็คือ เปิดตำราหน้าแรกในชั่วโมงแรก และ เปิดหน้าสุดท้ายในชั่วโมงสุดท้าย นอกจากนี้ จากงานวิจัย เรื่อง "วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง" ของ คอนสแตนติน พี กาแลนทซีส² พบว่า ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เกิดขึ้นเพราะครู เป็นส่วนใหญ่ ครูมักสอนโดยคิดว่า เป็นหน้าที่ที่จะต้องสอนเท่านั้น จึงไม่อุทิศตนเองให้กับงานเท่าที่ควร ซึ่งผลการวิจัยเป็นเช่นนั้น ย่อมมีสาเหตุหนึ่งมาจากการที่ครูมีหน้าที่ในความรับผิดชอบมากเกินไปก็ได้ สำหรับวุฒิการศึกษาของครูภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่ครูภาษาอังกฤษมีวุฒิระดับปริญญาตรี แต่ในระดับประถมศึกษาครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้ง ๆ ที่ระดับประถมศึกษาเป็นระดับการวางพื้นฐานให้แก่เด็ก ถ้าครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี แต่มีความรู้ความสามารถก็เป็นผลดีแก่หลาย ๆ ฝ่าย คือ เด็กได้ครูดีเป็นผู้สอน ผู้บริหารก็ไม่ต้องเสียงบประมาณเกี่ยวกับเงินเดือนของครูมาก แต่ครูที่เวลานั้นนับว่ามีจำนวนน้อย

¹ John W. Renner, Robert F. Bibens, and Gene D. Shepherd, Guiding Learning in the Secondary Schools (New York: Harper and Row Publishers, 1972), p. 255.

² Constantine P. Kalantzis, "The Systems Approach to Instruction English as a Second Language," Dissertation Abstracts International 33 (October 1972) : 1321 A.

ฉะนั้น เมื่อครูขาดความรู้ความสามารถ การเรียนการสอนย่อมล้มเหลวได้ในที่สุด **คิงที่**
พรพินิ ¹ **สาคริก** ¹ กล่าวว่า ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอน แม้ว
 ผู้เรียนจะสติปัญญาไม่ตี ขาดความสนใจ หรือสถานที่เรียน อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนหนังสือ
 แบบเรียนเท่าที่มีอยู่ไม่คอยดี แต่ถ้ามัครูดี มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านเนื้อหาวิชา
 และการถ่ายทอดวิชาการ ชอบยกพร่องทางอื่น ๆ จะได้รับการปรับปรุงจากครู ทำให้
 การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีพอสมควร แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้ามันักเรียนดี
 มีสถานที่เรียน และอุปกรณ์ต่าง ๆ ดี มีตำราแบบเรียนเหมาะสมถูกต้องหลัก แต่ถ้ามัครูไม่มี
 ความรู้ความสามารถ ก็ไม่ทำให้เกิดประโยชน์และมักจะทำให้เกิดผลเสียมากกว่า

2. เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จะเห็นได้ว่า โรงเรียนทุกระ
 ะดับชั้นยังให้ความสำคัญแก่วิชาภาษาอังกฤษ และเห็นว่ายังจำเป็นที่จะต้องให้มีการ
 เปิดสอนต่อไป โดยเฉพาะโรงเรียนราษฎร์ให้ความสำคัญแก่วิชานี้มาก โดยเริ่มเปิดสอน
 ตั้งแต่ระดับประถมต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองนิยมที่จะให้บุตรหลานได้เรียนภาษา
 อังกฤษตั้งแต่เด็ก เพื่อประโยชน์ในภายหน้า โรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษดี ๆ เช่น
 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล มาร์แตร์เคอี่ ฯลฯ จึงมีผู้ปกครองนิยมพาบุตรหลานไปเข้า
 เรียนกันเป็นจำนวนมาก แต่โรงเรียนอื่น ๆ ที่สภาพยังไม่พร้อม การเรียนภาษาอังกฤษ
 มักประสบกับความล้มเหลวเป็นส่วนใหญ่ คือ สอนแล้วนักเรียนนำไปใช้ไม่ได้ สำหรับ
 โรงเรียนรัฐบาล การเปิดสอนระดับชั้นใดไม่เป็นปัญหาของความขัดแย้ง เพราะต้อง
 เปิดสอนตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ แต่กลับก่อให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนที่
 สำคัญ คือ ระดับพื้นฐานที่ต่างกันของเด็ก จะเป็นปัญหาต่อครูผู้สอน การแก้ปัญหาระดับ
 พื้นฐานที่ต่างกันโดยการจัดหลักสูตรแบบ Intensive Course อาจจะช่วยได้บ้าง แต่คง
 ไม่ได้ผลเต็มที่นัก

¹ **พรพินิ** **สาคริก**, "ข้อคิดในเรื่องการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมปลาย,"
วารสารครูศาสตร์ 4 (มิถุนายน-กันยายน 2514) : 56-58.

ในคำหลักสูตรและเนื้อหาของหลักสูตร ครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ทั้งสองระดับเห็นว่า หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป และไม่สามารถใช้หลักสูตรได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ หรือขาดอุปกรณ์ ตลอดจนสาเหตุอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้จัดทำหลักสูตรวางเนื้อหากว้างเกินไป จนกระทั่งผู้ใช้ไม่สามารถปฏิบัติตามได้ มักมีผู้ถามเสมอว่าเรียนภาษาอังกฤษแล้วพูดไม่ได้ จะเรียนไปทำไม ปัญหาจึงทำให้เกิดการค้นคว้าที่จะดำเนินการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย หลักสูตรใหม่ ๆ พยายามเน้นการเรียนการสอนที่จะให้นักเรียนได้ฝึกทักษะมากขึ้น โดยเฉพาะทักษะ ฟัง - พูด แต่สภาพแวดล้อมยังไม่เปิดโอกาสในการนำไปใช้ เพราะในเรื่องของทักษะถ้าไม่ได้ใช้บ่อย ๆ ก็ไม่สามารถเกิดความชำนาญได้ ซึ่งตรงกับงานวิจัยที่ นิทซา ลาโค แบร์ริโอส¹ ได้ทำไว้ เรื่อง "การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษาและความหมายในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในประเทศเปอร์โตริโก" พบว่า ถึงแม้ว่านักเรียนชาวเปอร์โตริโกจะเรียนภาษาอังกฤษมาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา แต่ก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากขาดสถานการณ์ หรือสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนภาษาได้ดีพอ นอกจากนี้ การที่หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป เป็นเหตุให้ครูต้องเร่งสอนเพื่อให้จบทันหลักสูตรโดยไม่คำนึงถึงว่า เด็กจะเรียนรู้หรือเรียนทันมากน้อยแค่ไหน จึงยังคงก่อให้เกิดความล้มเหลวในการเรียนการสอนได้

ในการสอนของครูจะเห็นว่าครูไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษตลอดเวลาที่สอน ครูส่วนมากยังใช้ภาษาไทยตลอดเวลา หรือเป็นส่วนใหญ่ อันนี้คือความมุ่งหมายที่หวังจะให้นักเรียนได้ฝึก ฟัง-พูด เพื่อนำไปใช้ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูชินกับการสอนแบบเก่า คือ วิธีการสอนแปล ทำให้นักเรียนไม่ชินกับการฟังภาษาอังกฤษ ฉะนั้น เมื่อครูใช้ภาษาอังกฤษในการสอนจึงทำให้นักเรียนฟังครูไม่รู้เรื่อง ครูเลยตัดปัญหาด้วยการใช้ภาษาไทย นอกจากนี้

¹ Nitza Lladó-Berrios, "English as a Second Language in Puerto Rico: A Language Attitude Study and Its Pedagogical Implications," Dissertation Abstracts International 39 (June 1979) : 7321 A. - 7322 A.

ยังเป็นเพราะครูไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้คล่องพอ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งสิ้น ดังที่ โอเมอร์ โมฮัมเหม็ด แอบเคลราโซล¹ ได้กล่าวไว้ในงานวิจัย เรื่อง "การสอนภาษาอังกฤษในซูดาน" ว่า อุปสรรคสำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษา คือ การใช้วิธีการสอนเก่า ๆ และหลักสูตรล้าสมัย จึงควรปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้น เพราะนักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปใช้ในการทำงาน หรือการประกอบอาชีพของตน

ในด้านการทำอุปกรณ์ กิจกรรม และการวัดผล พบว่า จากการศึกษาที่ครูต้องมีหน้าที่ในความรับผิดชอบมาก ทำให้ครูไม่มีเวลาพอสำหรับการทำหรือเตรียมสิ่งเหล่านี้ การเรียนการสอนยอมดำเนินไปด้วยดีไม่ได้ ถ้าขาดอุปกรณ์หรือกิจกรรมประกอบ ดังที่ พาร์วิน รابية² ได้ทำการวิจัย เรื่อง "การปรับปรุงวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในโรงเรียนของประเทศอิหร่าน" พบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ได้ผลเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพูด สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการขาดสิ่งอำนวยความสะดวกหลาย ๆ อย่าง เช่น วัสดุอุปกรณ์การสอน หรือสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ โดยเน้นถึงอุปกรณ์ในการเรียนการสอนมากกว่า จะเป็นสิ่งช่วยให้การเรียนการสอนภาษาได้ผลดี แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับผู้ใช้ควยว่า จะใช้เป็นหรือไม่ หรือใช้ได้เหมาะสมเพียงใด การวัดผลและประเมินผลอยู่เสมอจะช่วยให้ครูได้ทราบถึงขอบกพร่องต่าง ๆ ของนักเรียน และนำมาปรับปรุง แก้ไขให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ตามสภาพที่เป็นจริง ถ้าโรงเรียนไม่กำหนดให้ ครูมีก้วัดผลตามความสะดวก

¹ Omer Mohamed Abdelrasoul, "The Teaching of English in the Sudan," Dissertation Abstracts International 38 (February 1976) : 4538 A.

² Parvin Rabie, "Improving the Method of Teaching English as a Second Language in Iranian Schools," Dissertation Abstracts International 40 (December 1979) : 3095 A.

ปัญหาสำคัญของครูภาษาอังกฤษอีกปัญหาหนึ่ง ก็คือ จำนวนนักเรียนที่มากเกินไปในชั้นหนึ่ง ๆ ทำให้การเรียนการสอนไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก ครูไม่สามารถจะดูแลได้อย่างทั่วถึง การไม่ได้รับความสนใจจากครู ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนได้ ก่อให้เกิดความล้มเหลวในการเรียนการสอนได้ในที่สุด โดยเฉพาะการสอนทักษะ ฟัง-พูด ซึ่งต้องการการฝึกอยู่เสมอ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาร์ลส์ เวบบ สแตนฟีลด์ จูเนียร์¹ ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาของมลรัฐโคลอมเบีย" พบว่า จำนวนนักเรียนที่มากเกินไปในชั้นหนึ่ง ๆ เป็นปัญหาต่อการสอนทักษะ ฟัง-พูดมากที่สุด ทำให้ทักษะทั้งสองด้านของนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนี้ วิธีแก้ปัญหาในการสอนของครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ มักจะใช้วิธีตามเพื่อนร่วมงานแสดงให้เห็นว่าอย่างน้อยครูภาษาอังกฤษก็ได้มีการปรึกษารื้อหรือในระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน ซึ่งการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาย่อมทำให้ครูมองเห็นปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาใดดีกว่าที่จะคิดแก้ไขด้วยลำพังตนเอง

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา พบว่า ครูภาษาอังกฤษทั้งสองระดับส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเรื่อง ความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ ต่างเห็นสอดคล้องกันว่าภาษาอังกฤษควรเป็นวิชาบังคับสำหรับเด็กทุกคนในโรงเรียน และระดับประถมศึกษาเป็นระดับที่เหมาะสมสำหรับการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบการอาชีพใดก็มักจะเห็นความสำคัญของอาชีพของตนเองประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง อาจเห็นว่าในระดับประถมศึกษาเด็กยังเล็กยอมฝึกเด็กได้ง่าย แต่การให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับ และให้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาในขณะที่สภาพต่าง ๆ

¹ Charles Webb Stansfield Jr., "The Teaching of English in Colombian Public Secondary Schools," Dissertation Abstracts International 34 (December 1973) : 2938 A.

ยังไม่พร้อม ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามมา ย่อมก่อให้เกิดความล้มเหลวในการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ และสูญเสียค่าได้ในที่สุด นอกจากนี้ ครูทั้งสองระดับยังให้ความสำคัญ แก่ครูผู้สอนว่าเป็นบุคคลสำคัญยิ่งที่จะทำให้การเรียนภาษาของนักเรียนได้ผล ครูจึง จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน เพื่อนำวิธีสอนไปใช้ในการเรียนการสอนให้ประสบผล สำเร็จยิ่งขึ้น แต่ผู้บริหารมักจำกัดครูที่ขาดความรู้ความสามารถในหลาย ๆ ด้านเป็นผู้สอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เพราะเห็นเป็นระดับเริ่มต้น อีกทั้งยังใช้ครูไม่ตรงตาม วุฒิ การทำเช่นนี้ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อการศึกษายิ่ง เพราะสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษขึ้นอยู่กับครู เป็นอันดับแรก ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนของครู ตลอดจนจิตวิทยาที่จะช่วยให้ครูพบกับความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ครูที่มีความรู้และความ สามารถจึงไม่ควรสอนนักเรียนเฉพาะระดับสูง ๆ ดังที่ คอรา แม รอดเจอร์ส¹ ได้ วิจัยเรื่อง "องค์ประกอบทางจิตวิทยาสำหรับที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรูภาษาต่างประเทศ" พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความ ล้มเหลวของการเรียนภาษาต่างประเทศได้ ครูจำเป็นต้องมีความรู้ และศึกษาถึงอารมณ์ และทัศนคติของนักเรียนเพื่อหาทางช่วยเหลือนักเรียนได้

นอกจากนี้ การเรียนการสอนจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้ก็ต่อเมื่อครูเข้าใจ หลักสูตรและความมุ่งหมายของหลักสูตรก่อน และการจะใช้วิธีการสอนแบบใด ยอมรับขึ้นอยู่กับเทคนิคของครูแต่ละคน เพราะครูย่อมเป็นผู้รู้ดีที่สุด ครูภาษาอังกฤษทั้งสองระดับ ส่วนมากได้ให้ความสำคัญของทักษะมากขึ้น โดยเฉพาะทักษะ ฟัง-พูด แต่ปรากฏว่าเด็ก เรียนแล้วไม่สามารถนำไปใช้ได้ อาจเป็นเพราะว่าครูไม่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ

¹ Dora Mae Rogers, "Psycho-Social Factors Influencing the Learning of a Second or a Foreign Language," Dissertation Abstracts International 40 (August 1979) : 718 A.

ทักษะด้านนี้คือ โดยเฉพาะครูที่มีวุฒิไม่สูงนัก เพราะแม้แต่การออกเสียงบางครั้งยังออกเสียงไม่ถูกต้อง แล้วจะไปสอนเด็กให้ถูกต้องได้อย่างไร

สำหรับความคิดเห็นที่แตกต่างกันของครูภาษาอังกฤษทั้งสองระดับ ปรากฏว่า ครูระดับมัธยมศึกษาให้ความสำคัญต่อวิชาภาษาอังกฤษมากกว่าครูระดับประถมศึกษา และยังเห็นว่า เป็นวิชาที่จำเป็นต้องให้มีการเปิดสอนในประเทศไทย และเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของเด็ก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาคลุกคลีอยู่กับเด็กโต พบว่า โอกาสของการนำภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันมีมากกว่าเด็กเล็ก นอกจากนี้ ครูระดับมัศึกษายังเห็นว่า ครูควรเน้นเนื้อหาวิชา มากกว่าทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูมุ่งเน้นให้เด็กสอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัยมากเกินไปนั่นเอง นอกจากนี้ ครูระดับมัธยมศึกษาเห็นว่า ครูควรมีสิทธิ์ที่จะเลือกตำราหรือแบบเรียนได้เอง ซึ่งอาจเป็นเพราะหนังสือบางเล่มที่กระทรวงศึกษาธิการบังคับใช้มีเนื้อหามากเกินไป หรือไม่ทันสมัย หรืออาจจะใช้สอนให้สนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ได้

ขอเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษบางประการแก่ผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

ขอเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

1. ควรส่งเสริมคุณภาพของครูให้มากขึ้น ตลอดจนเครื่องมือในการสอน อันได้แก่ หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์การสอน ฯลฯ ให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งกวาดขันสถาบันฝึกหัดครูให้ผลิตครูสอนภาษาต่างประเทศที่มีคุณภาพ เมื่อฝ่ายที่ต้องให้บริการมีความพร้อม คือ มีครูดี มีหลักสูตรดี ตลอดจนตำราเรียน และอุปกรณ์ดี ก็สามารถที่จะจัดการเรียน

การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจะให้เปิดสอนในระดับใด หรือจะให้ เป็นวิชาบังคับหรือไม่ ก็ไม่เป็นปัญหา แม้จะเริ่มการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาก็ตาม

2. หลักสูตรเท่าที่มีอยู่มักกำหนดมาจากส่วนกลาง และใช้เหมือนกันทั่วประเทศ ทำให้เกิดความล้มเหลวในบางท้องถิ่น ค่ายแห่งนี้ ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงควรให้อำนาจโรงเรียน หรือ เขตการศึกษา เป็นผู้จัดทำหลักสูตร โดยให้เจ้าหน้าที่ส่วนกลางเป็นผู้นำในการกระตุ้น และสร้างสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มโรงเรียน การกระจายอำนาจเช่นนี้จะทำให้ได้หลักสูตรที่จัดทำเพื่อเด็กในชุมชนนั้นอย่างแท้จริง และยังเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นนั้น ๆ อีกด้วย ในขณะที่เดียวกัน ก็ควรสร้างผู้นำทางการศึกษาในท้องถิ่นขึ้นรวมรับผิดชอบ และบริหารงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของเด็ก เช่น จัดหาครูที่มีวุฒิและความรู้ที่มาสอนเด็กในชั้นต้น ๆ นอกจากนี้ ทางกระทรวงศึกษาธิการควรมีหน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนด และทดสอบความสามารถของครูภาษาอังกฤษในคานต่าง ๆ ตลอดจนการติดตามผล เพื่อรักษามาตรฐานการสอนภาษาอังกฤษให้คงไว้

3. ควรจัดทำหลักสูตรแบบ เรียบง่ายให้รัดกุม และมีจุดมุ่งหมายที่ครูจะนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง ๆ จัดเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะกับระดับของเด็ก โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ให้เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ๆ นอกจากนี้ ไม่ควรอนุญาตให้มีการพิมพ์หนังสือแบบ เรียบง่ายออกมามากมายจนเกินขนาด และควรให้สิทธิ์โรงเรียนเลือกตำราแบบ เรียบง่าย โดยอยู่ในดุลพินิจของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมิให้มีการหลอมน้ำหรือแตกต่างกันมากนักในระหว่างโรงเรียน

4. ควรจัดวางหลักสูตรในแต่ละระดับให้สอดคล้องกัน โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษา ควรร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัยในการจัดทำหลักสูตร และวางโครงการในอันที่จะรับ เด็ก เข้าศึกษาต่อในชั้นสูงต่อไป ควรจัดทำข้อสอบให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร เพราะข้อสอบส่วนใหญ่เน้นเนื้อหามากเกินไป การวัดทักษะแทบไม่มีเลย โดยเฉพาะทักษะฟัง-พูด ฉะนั้นข้อสอบในแต่ละระดับจึงควรให้สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้วย

๕. ควรจัดตั้งศูนย์ภาษาอังกฤษ หรือศูนย์อุปกรณ์ขึ้น เพื่อเป็นแหล่งบริการด้านวิชาการสำหรับครูภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ ให้ครูสามารถหยิบยืม หรือใช้บริการได้โดยสะดวก จัดหาหนังสือและวารสารที่มีคุณค่า ตลอดจนคู่มือครูให้พร้อม เพื่อให้ครูได้ค้นคว้าเพิ่มเติมได้บ้าง และที่ศูนย์ควรมีผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศที่มีความรู้ และทักษะทางภาษาอังกฤษดี พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำปรึกษาในแง่ต่าง ๆ ทางวิชาการได้ หรือมีศึกษานิเทศก์ด้านภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ สิ่งสำคัญ คือ การประชาสัมพันธ์หน่วยงาน เมื่อมีการจัดตั้งศูนย์ขึ้นมา ก็ควรประกาศให้รู้โดยทั่วกัน ไม่ใช่เปิดขึ้นมาแล้วไม่มีใครทราบ หรือไม่มีใครไปใช้บริการเลย

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

1. นโยบายของโรงเรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญ สิ่งแรกที่ผู้บริหารควรคำนึงถึงอย่างยิ่ง คือ ขวัญและกำลังใจของครูในโรงเรียนของตน ถ้าครูและผู้บริหารมีความรู้สึกดีต่อกัน ความร่วมมือในการทำงานก็จะเพิ่มไปช่วยประสิทธิภาพ ครูก็พร้อมที่จะอุทิศร่างกาย และแรงใจให้กับงานของโรงเรียนอย่างเต็มที่ ฉะนั้น การให้จำนวนคาบสอนแก่ครูมากไป หรือให้ครูสอนไม่ตรงตามวุฒิที่เรียนมา ตลอดจนความเห็นแก่ผลประโยชน์ของโรงเรียนเป็นที่ตั้ง โดยการรับเด็กมาก ๆ ทำให้ห้องหนึ่ง ๆ ต้องบรรจุเด็กไว้จนเกินขนาด สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องบั่นทอนประสิทธิภาพในการสอนของครูทั้งสิ้น โดยเฉพาะ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้ถูกโจมตีอย่างมากกว่าเป็นความสูญเปล่า เพราะเรียนแล้วนำไปใช้ประโยชน์ไม่ได้อย่างจริงจัง ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นก็มาจากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นด้วยส่วนหนึ่ง

2. ในสายงานของการบริหารโรงเรียน โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา นิยมที่จะบรรจุหรือจ้างครูที่มีวุฒิไม่สูงนัก เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณของโรงเรียน และที่เป็นปัญหามากกว่านั้น ก็คือ ให้ครูสอนไม่ตรงตามวุฒิ ซึ่งมักใช้กันมากในกรณีที่ครูขาดการสอนหรือลาออก ก็ให้ครูคนอื่นที่พอจะหาได้ในเวลานั้น เป็นผู้สอนแทน โดยไม่คำนึงว่า

ครูจะมีความรู้ในวิชาที่ตนสอนหรือไม่ ให้ครูสอนแทนไปเรื่อย ๆ จนจบปีการศึกษา ผลร้ายก็ตกแก่เด็ก คือ เรียนจบทันตามหลักสูตรจริงแต่ไม่รู้อะไรเลย หรือถนัดรู้ไปอย่างผิด ๆ เพราะครูพื้นฐานมาให้อย่างนั้น ก่อให้เกิดความเสียหายในวงการศึกษายิ่งยิ่ง สิ่งเหล่านี้นับเป็นความสูญเสียอย่างน่าเสียดาย ฉะนั้น ในการบรรจุหรือจ้างครู ผู้บริหารจึงควรคำนึงถึงประสิทธิภาพในการทำงานของครูให้มาก โดยเฉพาะการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ควรใช้ครูที่มีความรู้ความสามารถจริง ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนได้บรรลุตามเป้าหมายได้อย่างสัมฤทธิ์ผล และเมื่อมีการเปิดสอนภาษาอังกฤษขึ้นในโรงเรียน ผู้บริหารก็ควรให้การสนับสนุนจนถึงที่สุด

3. ผู้บริหารควรส่งเสริมครูภาษาอังกฤษให้เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมให้มากขึ้น เช่น อาจส่งครูที่มีผลงานไปอบรมยังประเทศใกล้เคียง หรือเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันภาษามาอบรมครู เพราะการอบรมนับเป็นผลดีแก่ตัวครู เป็นอย่างมาก ทำให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม ผู้บริหารอาจจัดการสัมมนาขึ้นระหว่างกลุ่มโรงเรียน ให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์แก่กัน หรืออาจมีการประชุมครูในโรงเรียนบ่อย ๆ เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้ดีขึ้น แต่สิ่งที่คุณบริหารควรทำอย่างยิ่ง คือ ควรจัดให้มีชาวต่างประเทศเจ้าของภาษาประจำอยู่ในโรงเรียนอย่างน้อยหนึ่งคน เพื่อเป็นที่ปรึกษาเมื่อครูประสบปัญหาในการสอน หรือถ้าทำไม่ได้ ก็อาจใช้วิธีเชิญชาวต่างประเทศ เช่น จาก A.U.A. หรือ British Council มาที่โรงเรียนเดือนละหนึ่งครั้ง โดยเชิญมาอบรมครูหรือมาสอนนักเรียนก็ได้

4. ในโรงเรียนควรมีห้องสำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนพร้อม สภาพของห้องเหมาะสมและสะดวกในการโยกย้ายเก้าอี้ หรือโต๊ะเรียนในกรณีที่ต้องการแบ่งกลุ่ม อุปกรณ์ควรให้ทันสมัยและสะดวกในการหยิบยืม หรือใช้บริการ ในโรงเรียนควรมีห้องฝึกภาษา (Language Laboratory) เป็นอย่างยิ่ง เพราะการเรียนการสอนจะบรรลุผลไม่ได้ ถ้าปราศจากอุปกรณ์หรือกิจกรรม สิ่งที่คุณบริหารควรตระหนักมากที่สุด ก็คือ ในชั้นเรียนหนึ่ง ๆ ไม่ควรมีนักเรียนมากเกินไป

เพราะไม่สะดวกในการสอนหรือฝึกทักษะ หรือการจัดกิจกรรมอื่น ๆ เพราะจำนวนนักเรียนที่มากเกินไป ทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง และจะไม่สะดวกในการควบคุมชั้น เด็กเรียนไม่ทันหรือไม่รู้เรื่องก็เกิดความเบื่อหน่าย ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษได้

ข้อเสนอแนะสำหรับครูภาษาอังกฤษ

1. ผู้ที่อยากอาชีพครูควรทำเพราะใจรักในอาชีพนี้ มิใช่เป็นครูเพราะยังหาอาชีพที่ดีกว่านี้ไม่ได้ หรือไม่รู้อะไรจะไปประกอบอาชีพอื่นใดก็เลยหันมาบีคอาชีพครูไว้ก่อน การเป็นครูด้วยใจรัก จะทำให้ครูเป็นผู้มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม มีความตั้งใจจริงต่อภาระหน้าที่ของตนในทุก ๆ ด้าน มิใช่แต่เฉพาะงานสอนเท่านั้น ครูภาษาอังกฤษก็เช่นกัน ควรจะมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่ตนสอน เพราะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจะโคดลงอย่างจริงจังนั้น ผู้เรียนจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่ตนเรียนด้วย เพื่อให้เกิดแรงจูงใจ หรือความพร้อมที่จะเรียน หน้าที่สิ่งแรกของครูภาษาอังกฤษ จึงต้องปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้เกิดแก่ตัวผู้เรียนเสียก่อน ต่อจากนั้น ก็ใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนจิตวิทยาการเรียนการสอนที่ตนมีอยู่ทำหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมาย

2. ในการสอนเด็ก ปัญหาใหญ่ที่ครูประสบ คือ มักเร่งสอนเพื่อให้ทันหลักสูตร ทำให้นักเรียนตามครูไม่ทัน เกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน ยิ่งถ้าเป็นชั้นเรียนที่มีนักเรียนมาก ๆ โอกาสของความล้มเหลวในการเรียนการสอนยิ่งมีมากขึ้น สิ่งที่ครูต้องสนใจเป็นพิเศษในขณะทำการสอน คือ บรรยากาศของการเรียนการสอน (Academic Atmosphere) ต้องรู้จักสังเกตอยู่ตลอดเวลาว่าตอนไหนควรเน้น ควรผ่าน จัดบทบาทเรียนให้เหมาะกับระดับความสามารถของเด็ก เมื่อพบว่าเด็กเบื่อก็ควรเปลี่ยนบรรยากาศครูจึงต้องมีวิธีแก้ปัญหาละและตัดสินใจ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของเด็ก และเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน (Teacher centered) หรือจากการมีบทบาทในการสอนแต่เพียงผู้เดียวมามีบทบาทเป็นเพียงผู้แนะนำช่วยเหลือ และชี้ทางที่ถูกของแก่นักเรียน เพื่อให้การเรียนด้วยตนเองของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้

ครูต้องมีจิตวิทยา รู้จักให้คำชมเชย หรือส่งเสริมให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น เกิดกำลังใจ และกล้าที่จะแสดงออก ฝึกให้นักเรียนมีการพูดโต้ตอบ การใช้อุปกรณ์และกิจกรรมประกอบ การเรียนการสอนจะช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กได้มาก การจัดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกในระดับมัธยมศึกษา เปิดโอกาสให้ครูสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น เพราะจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนขอยกชั้นเรียนลงมาเรียนที่ภาษาอังกฤษ เป็นวิชาบังคับเลือก ก็อาจเกิดอุปสรรคได้

3. ครูภาษาอังกฤษควรจะได้ทำการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อปรับปรุงวิธีสอน เนื้อหาวิชา การใช้อุปกรณ์ และอื่น ๆ การเข้าร่วมการอบรมหรือการสัมมนา จะช่วยให้ครูได้ทราบความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงของการสอน ตลอดจนประสบการณ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ เป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพของตัวครูเอง ครูส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าร่วมการอบรมในการสอนภาษาอังกฤษ แม้จะมีเอกสารที่กล่าวถึงวิธีการสอนภาษาแบบใหม่มากมายเพียงใดก็ตาม แต่ห้องสมุดของโรงเรียนบางแห่งเกือบจะไม่มีหนังสือหรือเอกสารเหล่านี้ สมควรอย่างยิ่งที่ครูจะเข้าร่วมการอบรม เพื่อรับความช่วยเหลือให้รู้หลักการสอนวิธีใหม่ ๆ รวมไปถึงให้มีคู่มือครู วิธีสอนทั้งภาคทฤษฎี และการปฏิบัติจริง ขอความในทฤษฎีการสอนก็ควรจะได้มีการอธิบายให้ครูได้ทราบอย่างชัดเจน พร้อมทั้งตัวอย่างที่นำไปปฏิบัติจริงได้ นอกจากนี้ การประชุมครูในสายวิชาเดียวกัน ก็เป็นสิ่งที่ควรกระทำบ่อย ๆ เพื่อจะได้สนทนา และอภิปรายเกี่ยวกับสิ่งที่น่าสนใจร่วมกัน ช่วยกันแก้ไขปัญหา และขอבקพรองต่าง ๆ ในการเรียนการสอน

4. การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน นับเป็นปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง โดยเฉพาะอุปกรณ์ที่มีราคาแพงและหายาก เช่น เครื่องบันทึกเสียง สไลด์ เครื่องฉายภาพ โดยเฉพาะห้องฝึกภาษา ซึ่งนับว่าสำคัญในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ก็หาได้ยากยิ่ง มีกันเฉพาะในบางโรงเรียนเท่านั้น บางโรงเรียนมีจริงแต่ไม่ค่อยอนุญาตให้ใช้ เพราะเกรงนักเรียนทำเสียหาย หรืออยากจะได้เก็บไว้แสดงเวลาที่มิใช่สำคัญมาเยี่ยมเยียนโรงเรียนเท่านั้น การแก้ปัญหาเรื่องวัสดุอุปกรณ์ขาดแคลน จึงตกเป็น

หน้าที่ของครูไปโดยปริยาย ครูภาษาอังกฤษสามารถที่จะร่วมกันจัดทำอุปกรณ์การสอนกับครูในสายวิชาเดียวกับตน หรือร่วมกันทำกับนักเรียน โดยใช้วัสดุที่หาได้ง่ายและราคาไม่แพงนักมาประดิษฐ์ เป็นอุปกรณ์ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ การรู้จักแก้ไขปัญหาของครูเช่นนี้ จะอำนวยความสะดวกการเรียนการสอนได้อย่างมาก แต่ครูจะทำเช่นนั้นได้ก็ต่อเมื่อครูมีเวลาเพียงพอ และ เศรษฐกิจของครูจะต้องไม่ขัดสนจนเกินไปนัก

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยว่านักเรียนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับ โดยเฉพาะผู้ที่เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ใฝ่หาความรู้ทางภาษาอังกฤษไปใช้ในด้านใดบ้าง แล้วจากผลการวิจัยก็นำมาจัดสภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน เพื่อจะได้ไม่เกิดการสูญเปล่าเช่นที่เป็นมา เพราะตามจุดหมายของหลักสูตร ถ้าเน้นทักษะ ฟัง-พูด แต่ผู้เรียนไม่มีโอกาสนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือไม่มีโอกาสพบปะสนทนากับชาวต่างประเทศก็ไม่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน
2. ควรขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยให้ครูในหมวดวิชาอื่น ๆ นอกจากครูภาษาอังกฤษ เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วย เพื่อความรู้ในหมวดวิชาอื่น ๆ เห็นความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษบางหรือไม่ มากน้อยเพียงใด จะทำให้ไขข้อสงสัยหรือความคิดเห็นแตกต่างออกไปในหลาย ๆ ด้าน
3. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษในเขตกรุงเทพมหานคร และครูภาษาอังกฤษในจังหวัดอื่น ๆ เพราะข้อมูลที่ได้จากสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน จะมีประโยชน์ในการสร้างหลักสูตรและแบบเรียนได้
4. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษแต่เพียงฝ่ายเดียว การวิจัยครั้งต่อไปควรสำรวจความคิดเห็นของบุคคลในระดับริหารบ้าง เพราะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับสภาพการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิดเช่นกัน
5. ควรมีการวิจัยศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษที่มีต่อการใช้หลักสูตรใหม่ในวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อความรู้ว่าครูภาษาอังกฤษพบปัญหาการใช้หลักสูตรใหม่ในด้านใดบ้าง